

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

de minister van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Publieke Gezondheid

Ontworpen door

5.1.2e

T
M

5.1.2e

nota

(ter beslissing)

Archief MC Bijdorp ondergebracht

Datum

Kenmerk

1149095-164994-PG

Zaaknummer

164994

Bijlage(n)

<vul hier het aantal bijlagen
in>

Afschrift aan

1 Aanleiding voor deze nota

Graag ondertekening van de brief aan de Tweede Kamer over het onderbrengen van het archief van MC Bijdorp bij het Radboudumc in Nijmegen. Daarnaast gaat u in de brief kort in op twee onderwerpen met betrekking tot Kunstmatige inseminatie met donorzaad (KID), die recentelijk in het nieuws zijn geweest, te weten het waarborgen van het maximaal aantal kinderen per donor en hulp aan donorkinderen van voor 2004 die op zoek zijn naar hun biologische vader.

Uw kenmerk

2 Beslipunten, advies en mogelijk alternatief

In uw brief geeft u (onder meer) aan dat u samen met Stichting Donordetectives, Stichting Donorkind en Defence for Children wilt bezien hoe u donorkinderen van voor 2004 kunt ondersteunen in hun zoektocht naar hun biologische vader. Deze partijen pleiten voor gratis DNA-onderzoek en/of het gratis inschrijven in de Fiom KID-DNA Databank voor alle donorkinderen. U vindt dit niet een verantwoordelijkheid van de overheid, omdat destijds anonimiteit van de donor het uitgangspunt was en er geen wetgeving bestond die deze vergoeding rechtvaardigt. U geeft in de brief aan wat u wel doet: een oproep aan anonieme donoren om zich in te schrijven in de Fiom KID-DNA Databank en u bent met Fiom in overleg over wat zij nodig heeft om haar dienstverlening kwalitatief goed te kunnen blijven uitvoeren nu er een toename is van het aantal vragen en verzoeken van donorkinderen met betrekking tot deelname aan de Fiom KID-DNA Databank. Daarnaast wilt u met Stichting Donordetectives, Stichting Donorkind en Defence for Children in gesprek over gezamenlijke hulp aan de donorkinderen van voor 2004.

U kunt overwegen deelname aan de Fiom KID-DNA Databank wel te vergoeden. Het is echter niet duidelijk wat hier de kosten van zullen zijn. De schatting is dat er tot 2004 40.000 donorkinderen zijn verwekt. Het is

onduidelijk hoeveel donoren er in die tijd waren. Dit is ook niet te achterhalen, omdat het niet altijd werd geregistreerd en donoren anoniem waren. Vanaf 1948 vindt KID al plaats, al was dat niet op grote schaal. In 1992 is de CBO-richtlijn 'Advies medisch-technische aspecten van kunstmatige donorinseminatie' in werking getreden.

Directie Publieke
Gezondheid

Kenmerk
1149095-164994-PG

Uit internationale studies is naar voren gekomen dat 80-83% van de onderzochte donorkinderen op zoek gaan naar informatie of contact willen met de donor. Dit zou theoretisch betekenen dat 32.000 donorkinderen zich willen inschrijven in de Fiom KID-DNA databank. De kosten van de inschrijving zijn €250. In totaal zijn de kosten dan $250 \times 32.000 = €8.000.000$.

Daar moeten dan de kosten van de inschrijving van de donoren nog bij worden opgeteld. De kosten van de inschrijving van donoren is €150. Stel dat er 2000 donoren zijn (uitgaande van een gemiddelde van 20 kinderen per donor en er van uitgaande dat de donoren bekend willen zijn), dan zijn de kosten voor deelname van de donoren: $2000 \times 150 = €300.000$.

U kunt ook overwegen alleen de kosten van inschrijving voor donoren te vergoeden. Fiom krijgt nu (af en toe) verontwaardigde reacties van donoren die, na uw oproep aan donoren van voor 2004 om zich in te schrijven in de Fiom KID-DNA Databank, zich melden bij Fiom en vervolgens voor deelname aan de databank €150 moeten betalen.

3 Samenvatting en conclusies

Wat betreft het onderwerp MC Bijdorp blijkt u kort terug en geeft u feitelijk aan waar het archief is ondergebracht en hoe de donorgegevens opgevraagd kunnen worden. U geeft aan dat u het Radboudumc erkentelijk bent dat zij het beheer van het archief op zich wil nemen. Omdat het archief niet betrouwbaar is kan zonder DNA de genetische oorsprong niet met zekerheid worden vastgesteld. U vraagt de donoren van MC Bijdorp daarom zich in te schrijven in de Fiom KID-DNA Databank. Dit is gratis voor hen. Donorkinderen van MC Bijdorp krijgen bij inschrijving in de DNA-databank een tegemoetkoming van € 50.

Over het waarborgen van het maximum van 25 kinderen per donor schetst u in de brief welke acties er op dit gebied lopen. Naar voren komt dat het waarborgen in eerste instantie een verantwoordelijkheid is van de beroepsgroep (NVOG). De beroepsgroep heeft dit zelf ook aangegeven.

Over de hulp aan donorkinderen die op zoek zijn naar hun biologische vader geeft u aan dat u reeds een oproep gedaan heeft aan anonieme donoren zich bekend te maken en zich in te schrijven in de Fiom KID-DNA Databank. Verder bent u met Fiom in overleg over wat zij nodig heeft om haar dienstverlening kwalitatief goed te kunnen blijven uitvoeren nu er een toename is van het aantal vragen en verzoeken van donorkinderen over deelname aan de Fiom KID-DNA Databank. Het gaat om psychosociale begeleiding. De hulp die u voor ogen heeft bestaat niet uit een gratis DNA-onderzoek en gratis inschrijving in de Fiom KID-DNA Databank. U vindt dit niet een verantwoordelijkheid van de overheid, omdat destijds anonimiteit van de donor het uitgangspunt was. U wilt in gesprek met Stichting Donor Detectives, Stichting Donorkind en Defence for Children om te bezien hoe de donorkinderen gezamenlijk ondersteund kunnen worden in hun zoektocht.

4 Draagvlak politiek

Op 22 juni is er een AO Zwangerschap en Geboorte. Het inspectierapport 'Van donor tot donorkind: ketenzorg en registratiesystematiek in de huidige Nederlandse fertiliteitsklinieken op orde' van 27 september 2016 staat op de convocatie. De verwachting is dat er tijdens dit AO vragen zullen worden gesteld over het onderwerp KID.

Directie Publieke
Gezondheid

Kenmerk
1149095-164994-PG

5 Draagvlak maatschappelijk en eenduidige communicatie

Er is op dit moment veel publiciteit rond het onderwerp KID. Het gaat onder andere om:

- Het nieuws dat 18 donorkinderen de biologische kinderen zijn van de in april overleden dr. J. Karbaat, directeur van de voormalige spermabank MC Bijdorp;
- De spermabank van ziekenhuis Rijnstate kwam opnieuw in het nieuws omdat van vijftien donoren het zaad te vaak is gebruikt. Dit is in 2014 reeds gemeld aan de IGZ en het ziekenhuis heeft destijds maatregelen genomen. Eén van die donoren heeft nu voor de rechtbank een aanvullende eis gesteld;
- Het nieuws dat een donorkind via een commerciële databank in de VS haar donor heeft opgespoord. Zij heeft samen met een aantal anderen de Stichting Donor Detectives opgericht.

6 Financiële en personele gevolgen

Wanneer u besluit de deelname aan de Fiom KID-DNA Databank te vergoeden heeft dit financiële gevolgen (zie punt 2)

7 Juridische aspecten en haalbaarheid

n.v.t.

8 Afstemming (intern, interdepartementaal en met veldpartijen)

intern

9 Gevolgen administratieve lasten

n.v.t.

10. Toezeggingen

n.v.t.

11. Fraudetoets

n.v.t.